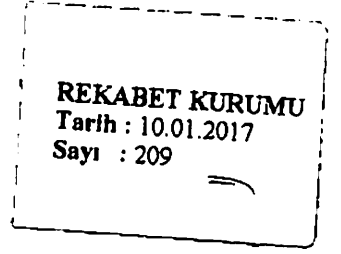

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/3033
KARAR NO : 2016/2955

DAVACI : LESAFFRE TURGÜİE MAYACILIK ÜRETİM VE TİCARET
ANONİM ŞİRKETİ (ESKİ UNVAN ÖZMAYA SANAYİ A.Ş.)
VEKİLİ : AV. ÖZGÜR AKMAN
Büyükdere Cad Bahar Sok No 13 River Plaza Kat 11- 12
34394 Levent, İstanbul Türkiye Şişli/İSTANBUL

DAVALI : REKABET KURUMU
VEKİLİ : AV. NAGEHAN ÖZSEYHAN
Üniversiteler Mah.1597. Cad. No: 9 Bilkent Çankaya/ANKARA

DAVANIN ÖZETİ : Davacı şirket tarafından; diğer maya şirketleri ile anlaşarak ekmek üretiminde kullanılan yaş maya fiyatlarını yükseltmek suretiyle 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiğinden bahisle 5.754.137,30-TL idari para cezası ile cezalandırılmasına ilişkin 22.10.2014 tarih ve 346 sayılı Rekabet Kurulu Kararı'nın; soruşturma aşamasındaki incelemenin yeterli olmadığı, soruşturmaya atanan raportörlerin atanmasında usul yönünden hukuka aykırılık bulunduğu, dava konusu olayda tekerrür hükümlerinin uygulanamayacağı, cezanın verilmesinde esas alınan Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmeliğin hukuka aykırı olduğu, ihlalin varlığına kanıt olarak gösterilen delillerin sadece pişmanlık yasasından yararlanan Mauri Maya'nın kurula sunduğu bilgi ve belgelerden oluştuğu, kartelin varlığını ispat eden başkaca hiç bir delil bulunmadığı, soruşturma aşamasındaki bütün itirazlarının hiç bir açıklama yapılmadan reddedildiği, yine soruşturma aşamasında sunulan savunmalarının Kurul tarafından dikkate alınmadığı, ihlal olduğu ileri sürülen davranışların hukuki nitelendirilmesinde hataya düşüldüğü, ihlalin Kurul tarafından ispatlanmadığı iddia edilerek iptali istenilmektedir

SAVUNMANIN ÖZETİ : Davalı idare tarafından; raportörlerin atanması hususunda Rekabet Kurulu'nun 20.06.2013 tarih ve 13-39/498-M sayılı soruşturma açılması kararında soruşturma heyetinde görevli raportörlerin belirlenmesi konusunda başkanlığa yetki verildiği, sözkonusu bu iddianın, iddianın genişletilmesi yasağına tabi olduğu, ceza yönetmeliğinin hukuka aykırı olduğu yönündeki iddiaların yersiz ve mesnetsiz olduğu, tekerrür ile ilgili tüm iddiaların hukuki dayanaktan yoksun olduğu, teşebbüslerin, 2011 yılı sonundan 2013 yılı Nisan ayına kadar fiyat belirlemeye yönelik olarak temas halinde olduğu, davacı ve diğer şirketler arasında kanuna aykırı bir şekilde uyum ve anlaşma olduğunun somut verilerle tespit edildiği, Mauri Maya'nın sunduğu bilgi ve belgelerin mevcut tespitleri daha da açık hale getirdiği, elde edilen delillerle kartelin ve ihlalin varlığının şüpheye yer vermeyecek derecede ispatlandığı ileri sürülerek davanın reddi gerektiği savunulmaktadır.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Karar veren Ankara 2. İdare Mahkemesi'nce duruşma için taraflara önceden

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/3033
KARAR NO : 2016/2955

bildirilmiş bulunan 14.11.2016 tarihinde, davacı vekili Av. Barış Yüksel ve davalı idare vekili Av. Nagehan Özseyhan'ın geldikleri görülmekle açık duruşmaya başlandı. Taraflara usulüne uygun olarak söz verilerek dinlendikte sonra taraflara son kez söz verilip, duruşma tamamlandı. Dava dosyası incelenip, gereği görüldü:

Dava, ekmek mayası pazarında faaliyet gösteren teşebbüslerin, uyumlu eylem sonucu bayiler arasındaki rekabeti önleyerek, bayi satış fiyatlarını yükseltmek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlâl ettiklerinden bahisle tesis edilen Rekabet Kurulu'nun 22.10.2014 tarih ve 346 sayılı kararının iptali istemiyle açılmıştır.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinde, "Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.

Bu haller, özellikle şunlardır:

a) Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi,

b) Mal veya hizmet piyasalarının bölüşülmesi ile her türlü piyasa kaynaklarının veya unsurlarının paylaşılması ya da kontrolü,

c) Mal veya hizmetin arz ya da talep miktarının kontrolü veya bunların piyasa dışında belirlenmesi,

d) Rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırılması, kısıtlanması veya piyasada faaliyet gösteren teşebbüslerin boykot ya da diğer davranışlarla piyasa dışına çıkartılması yahut piyasaya yeni gireceklerin engellenmesi,

e) Münhasır bayilik hariç olmak üzere, eşit hak, yükümlülük ve edimler için eşit durumdaki kişilere farklı şartların uygulanması,

f) Anlaşmanın niteliği veya ticari teamüllere aykırı olarak, bir mal veya hizmet ile birlikte diğer mal veya hizmetin alınmasının zorunlu kılınması veya aracı teşebbüs durumundaki alıcıların talep ettiği bir malın ya da hizmetin diğer bir mal veya hizmetin de alıcı tarafından teşhiri şartına bağlanması ya da arz edilen bir mal veya hizmetin tekrar arzına ilişkin şartların ileri sürülmesi,

Bir anlaşmanın varlığının ispatlanamadığı durumlarda piyasadaki fiyat değişmelerinin veya arz ve talep dengesinin ya da teşebbüslerin faaliyet bölgelerinin, rekabetin engellendiği, bozulduğu veya kısıtlandığı piyasalardakine benzerlik göstermesi teşebbüslerin uyumlu eylem içinde olduklarına karine teşkil eder.

Ekonominin ve rasyonel gerçeklere dayanmak koşuluyla taraflardan her biri uyumlu eylemde bulunmadığını ispatlayarak sorumluluktan kurtulabilir" hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükümle, belirli bir mal ve hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma veya kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı bulunarak açıkça yasaklanmıştır.

Öte yandan, 4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. maddesinin üçüncü fıkrasında; bu Kanun'un 4. ve 6. 7. maddelerinde yasaklanmış olan davranışta bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/3033
KARAR NO : 2016/2955

ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verileceği" öngörülmüş, altıncı fıkrasında ise, Kanuna aykırılığın ortaya çıkarılması amacıyla Kurumla aktif işbirliği yapan teşebbüs ya da teşebbüs birlikleri veya bunların yöneticileri ve çalışanlarına, işbirliğinin niteliği, etkinliği ve zamanlaması dikkate alınarak ve gerekçesi açık bir şekilde gösterilmek suretiyle üçüncü ve dördüncü fıkralarda belirtilen cezalar verilmeyebilir veya bu fıkralara göre verilecek cezalarda indirim yapılabileceğini kurala bağlamıştır.

Bu yasal düzenlemeler karşısında; Rekabet Kurulu'nca 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde belirtilen yasak fiil ve davranışlarda bulunduğu saptananlara, nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idari para cezası verilmesi gerekli bulunmaktadır.

Diğer yandan, 4054 sayılı Kanun'un davaya konu eylem ve işlem tarihinde yürürlükte bulunan "Para Cezaları" başlıklı 16. Maddesinin beşinci fıkrasında; "Kurul, üçüncü fıkraya göre idarî para cezasına karar verirken, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin ikinci fıkrası bağlamında, ihlalin tekrarı, süresi, teşebbüs veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlalin gerçekleşmesindeki belirleyici etkisi, verilen taahhütlere uyup uymaması, incelemeye yardımcı olup olmaması, gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususları dikkate alınacağı" düzenlenmiştir.

30.03.2005 tarihinde yürürlüğe giren 5326 sayılı sayılı Kabahatler Kanununun İdari para cezası başlıklı 17. maddesinin 2. fıkrası ise ; "İdarî para cezası, kanunda alt ve üst sınırı gösterilmek suretiyle de belirleneceği, bu durumda, idarî para cezasının miktarı belirlenirken işlenen kabahatin haksızlık içeriği ile failin kusuru ve ekonomik durumu birlikte göz önünde bulundurulacağını" kurala bağlamıştır.

Dava dosyasının incelenmesinden; Rekabet Kurumu kayıtlarına 03.08.2012 tarih ve 6114 sayılı, 01.09.2013 tarih ve 179 sayılı, 29.01.2013 tarih ve 583 sayılı, 30.01.2013 tarih ve 62 sayılı, 08.02.2013 tarih ve 809 sayılı şikayet dilekçeleri üzerine hazırlanan 07.03.2013 tarih ve 2013-3-16/II sayılı İlk İnceleme Raporunu ele alan Rekabet Kurulunun, 13.03.2013 tarih ve 13-14/214-M sayılı Karar ile 4054 sayılı Kanun'un 40/1 inci maddesi uyarınca, konuya ilişkin önaraştırma başlattığı; önaraştırma sonucunda, Kurul, 20.06.2013 tarih ve 13-39/498-M sayılı karar ile, Öz Maya, Dosu Maya, Pak Maya ve Mauri Maya hakkında söz konusu teşebbüslerin 4054 sayılı Kanun'un 4. Maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak aynı Kanun'un 41. Maddesi uyarınca soruşturma açılmasına ve 43/2. maddeleri uyarınca; taraflara soruşturma açıldığına dair bildirimde bulunulmasına karar verildiği; yapılan soruşturma neticesinde 22.10.2014 tarih ve 14-42/783-346 sayılı nihai kararının verildiği ve 12.03.2015 tarihinde bu kararın taraflara tebliğ edildiği, sözkonusu kararın iptali istemiyle Özmaya Sanayi A.Ş. Vekili tarafından işbu dava açıldıktan sonra anılan şirketin birleşme yoluyla Lesaffre Turguie Mayacılık Üretim ve Ticaret Anonim Şirketi bünyesine girdiği ve davanın bu şirket adına devam ettirildiği anlaşılmaktadır.

Yapılan soruşturma çerçevesinde, 27.11.2011-19.03.2013 döneminde; Pak Maya, Öz Maya, Dosu Maya ve Mauri Maya'nın aralarında anlaşarak ekmeç üretiminde kullanılan yaş maya fiyatlarını yükseltmek suretiyle fiyat rekabetini ortadan kaldırmaya çalıştıkları, fiyat geçişlerinin uygulanmasını sahada takip ettikleri, firmaların üst düzey yöneticileri ile daha alt düzeydeki yöneticileri ve bölge müdürleri arasında fikir ve eylem birliği bulunduğu, firmaların gözlemlerinin kendi bayileri ile sınırlı kalmadığı, rakip firma davranışlarının da

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/3033

KARAR NO : 2016/2955

kontrol edildiği, bölge sorumlularının rakip firma yetkilileriyle görüşükleri ve bu görüşmeler sonucunda uygulanacak bayi fiyatlarına ilişkin olarak bazı planların yapıldığı ve bu planların tatbik edildiğinin tespit edildiği görülmektedir.

Gerçekleştirilen toplantıların bir mutabakatın varlığına delil teşkil etmeyeceği veya mutabakatın hayata geçirilemediği ileri sürülmüş ise de, gerek yerinde yapılan incelemelerde, gerekse pişmanlık başvurusu kapsamında sunulan belgelerden elde edilen bilgilerde teşebbüslerin yöneticileri, bölge satış sorumluları ve bayi yetkilileri arasında fiyatları yükseltmek için yoğun girişimlerde bulunduğu, sözkonusu girişimlere ilişkin haberleşmelerin e- posta yoluyla sağlandığı, Dosu Maya CEO'su Gürol Çingay'ın kartelin yürütülmesini kolaylaştırmak üzere Ombudsman olarak görevlendirildiği, fiyatların yükseltilmesi konusunda kısmen de olsa başarı sağlandığı, temsilcilerin daha sonra merkeze bildirdikleri raporlarda tüm çabalara rağmen fiyatların istenilen düzeyde yükseltilmediği bilgisinin verildiği de dikkate alındığında yaş maya satış satış fiyatlarını yükseltmek amacıyla üretici teşebbüslerin faaliyet içinde buldukları, bu faaliyetin rakip teşebbüs temsilcileri tarafından belirli bir haberleşme ve koordinasyon içerisinde yürütüldüğü anlaşılmaktadır.

Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD), "Dyestuffs" kararında, uyumlu eylem, anlaşma düzeyine ulaşmamakla birlikte, teşebbüslerin, rekabetin risklerine karşı oluşturulan bilinçli olarak ikame ettikleri koordinasyon biçimi olarak tanımlanmış, "Sugar" kararında, teşebbüslerin rakiplerinin mevcut ve öngörülebilir davranışlarına rasyonel olarak ayak uydurmalarının hukuka uygun olduğu, ancak toplantılar ve doğrudan ya da dolaylı bilgi değişimlerinin geleceğe ilişkin belirsizlikleri ortadan kaldırarak paralel davranışlara yol açacağı ve bu durumun rekabet ihlali oluşturacağı belirtilmiştir.

Belirtilen çerçevede, maya üreticisi olan davacı şirketlerin, diğer üreticilerle birlikte yeni fiyat geçişlerinin sağlanabilmesi için bayileri kontrol altında tutmak ve dağıtım seviyesinde oluşan rekabeti önlemek amacıyla yetkili satış elemanları ve bölge temsilcileri aracılığı ile, bayilerin diğer üreticilerin bayileri ile fiyat rekabetine girmeneleri ve belirlenen satış fiyatının altında bir fiyatla maya satmamaları konusunda bayiler üzerinde yönlendirici girişimlerde bulunduğu, diğer maya üreticilerinin de kendi bayilerini yönlendirdikleri ve bu durumun rakip firmalar arasında belirli bir koordinasyon dahilinde gerçekleştirildiği anlaşıldığından, soruşturmaya taraf olan teşebbüslerin uyumlu eylem sonucu, dağıtıcı konumundaki bayiler arasındaki fiyat rekabetini engelleyerek bayi satış fiyatlarını yükseltmek suretiyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ve özellikle "Mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kâr gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi" şeklindeki (a) bendini ihlal ettikleri sonucuna varıldığından, davacı şirketin ihlal üzerindeki belirleyici etkisi dikkate alınarak, gerekli toplantı ve karar yeter sayıları da sağlanmak suretiyle alınan Kanun'un 16. maddesi uyarınca ilgili dönem cirosu üzerinden idari para cezası verilmesine ilişkin Kurul kararında hukuka aykırılık bulunmamaktadır.

Sözkonusu cezanın tekerrüre ilişkin kısmına gelince; davacı şirketin tekerrüre esas alınan ilk eylemini 2003 yılında gerçekleştirdiği ve tekerrür hükümlerinin uygulanmasına dayanak gösterilen Kabahatler Kanunu'nun eylem tarihinde yürürlükte bulunmadığı dikkate alındığında cezanın tekerrür nedeniyle artırımına ilişkin kısmında hukuka uyarlık bulunmamıştır.

Açıklanan nedenlerle; dava konusu işlemin tekerrüre ilişkin olan kısmının iptaline,

T.C.
ANKARA
2. İDARE MAHKEMESİ

ESAS NO : 2015/3033
KARAR NO : 2016/2955

davanın temel cezaya yönelik kısmının ise reddine, dava kısmen iptal kısmen ret ile sonuçlandırıldığından, aşağıda dökümü yapılan 246,20 TL yargılama giderinin yarısı olan 123,10 TL ile AAÜT uyarınca 1.500,00 TL vekalet ücretinin davalı idareden alınarak davacıya verilmesine, diğer yargılama giderinin davacı üzerinde bırakılmasına, AAÜT uyarınca 1.500,00 TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesinc. artan posta giderinin kararın kesinleşmesi halinde davacıya iadesine, 17/11/2016 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
ÖMER CİVRİ
38465

Üye
RIDVAN DEMİR
178454

Üye
YASEMİN ARICI
191759

YARGILAMA GİDERLERİ :	
Başvurma Harcı :	27,70 TL
Karar Harcı :	27,70 TL
Y.D. Harcı :	45,60 TL
Vekalet Harcı :	8,20 TL
Posta Gideri :	137,00 TL
TOPLAM :	246,20 TL

